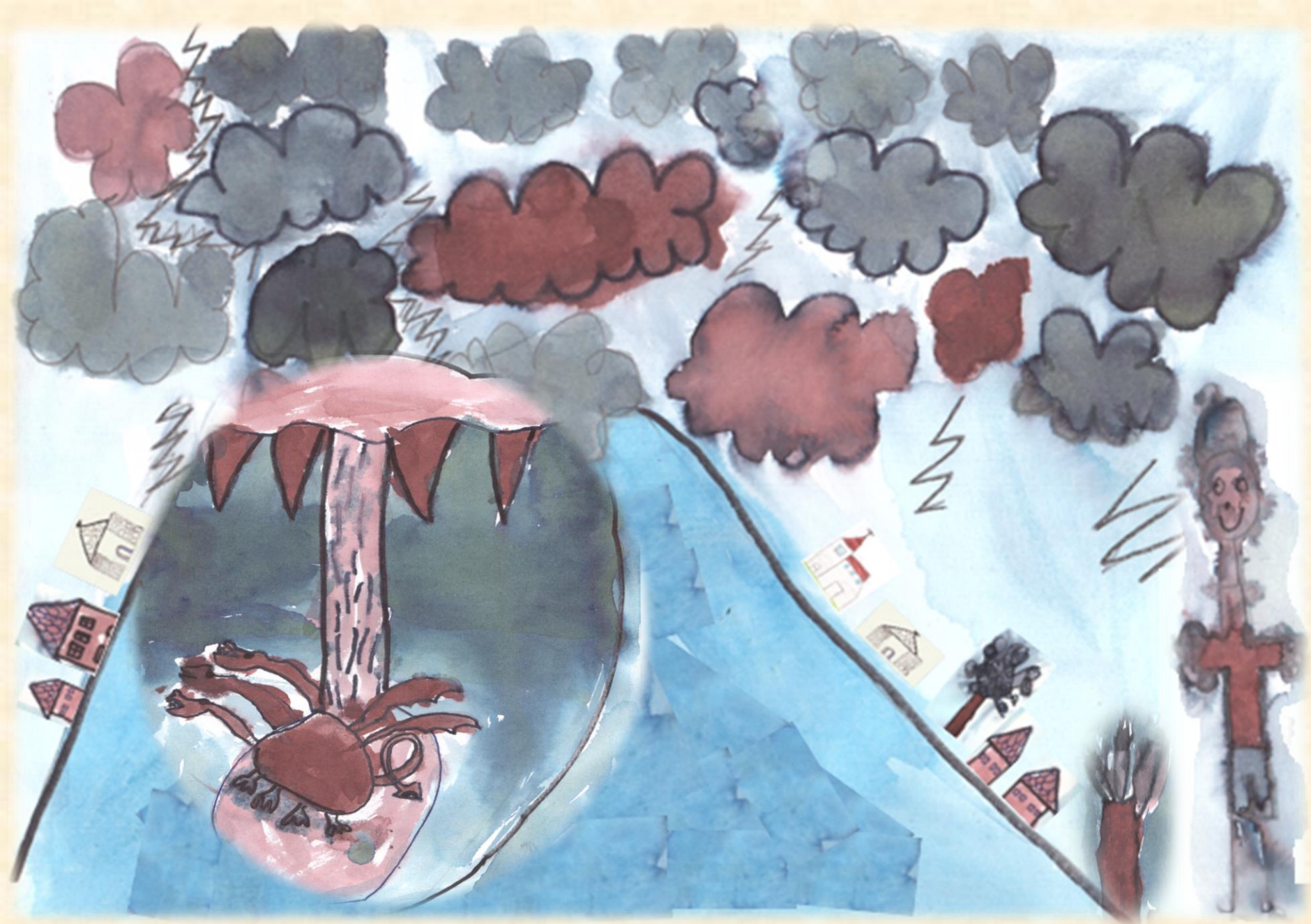


# LJUDSKE PRIPOVEDI

*Mojca P. Čonžek*



**GRADIMO TRDEN MOST IZ PRETEKLOSTI V PRIHODNOST**



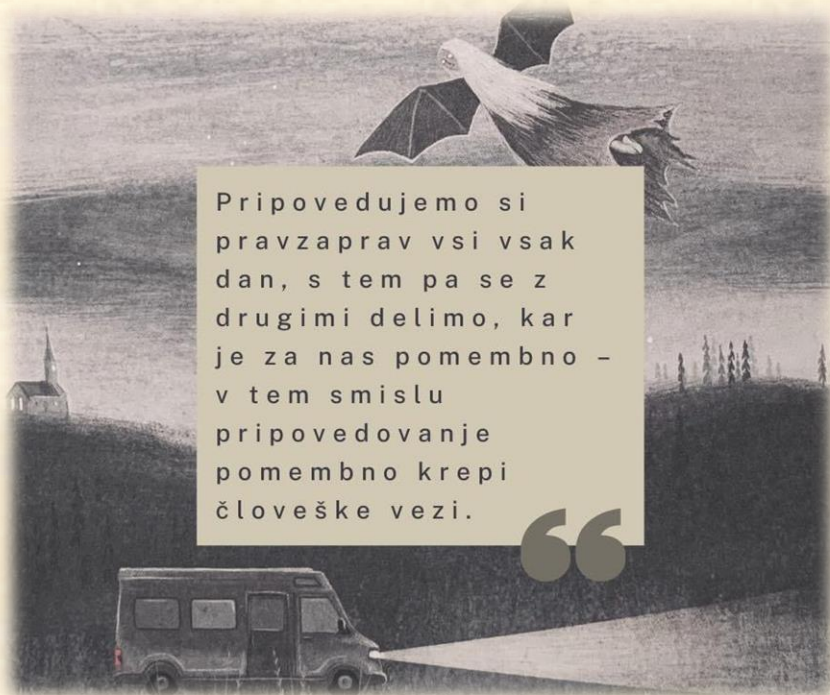
Boč ima svojo moč ...



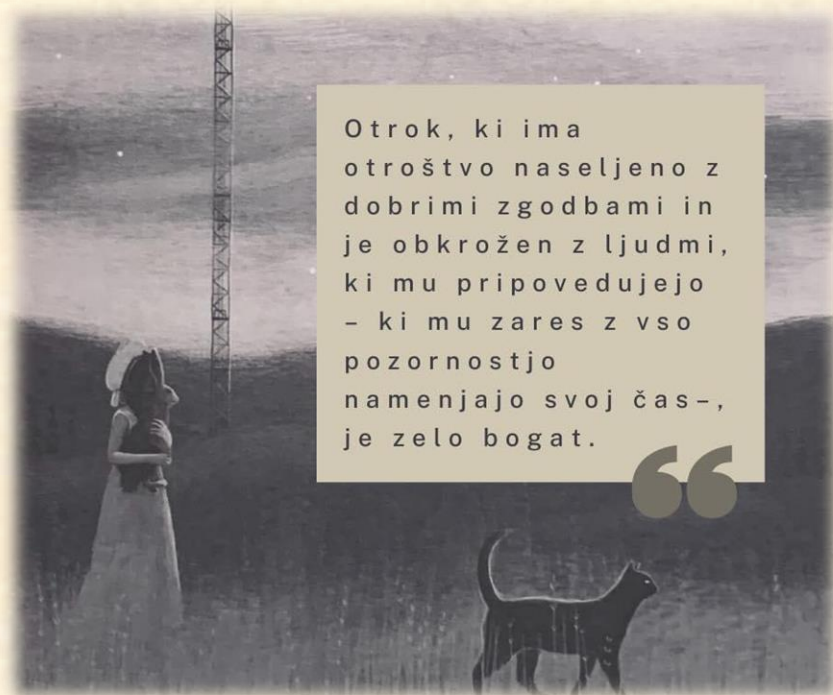
Zmaj nervozno šviga sem in tja ...

# ZAKAJ LJUDSKE PRIPOVEDI?

---



Pripovedujemo si pravzaprav vsi vsak dan, s tem pa se z drugimi delimo, kar je za nas pomembno – v tem smislu pripovedovanje pomembno krepi človeške vezi.



Otrok, ki ima otroštvo naseljeno z dobrimi zgodbami in je obkrožen z ljudmi, ki mu pripovedujejo – ki mu zares z vso pozornostjo namenjajo svoj čas –, je zelo bogat.



Otrok, ki ima otroštvo naseljeno z dobrimi zgodbami, je zelo bogat!

# KUJNSKI FUREŽ

---



Več kot 150 let je že minilo od takrat, ko sta v Dreveniku, to je vas pod Bočem, živela dva bolj revna kmeta: Zaklajnšek in Uga. Zaklajnškov sosed Uga je imel tako starega konja, da ga ni mogel prodati. Šintarju ga tudi ni hotel dati. Škoda pa se mu je zdelo krme, ki jo je konj pojedel. Za nobeno rabo ni več bil, zato sta se soseda zmenila, da bosta konja zaklala, nekaj mesa bosta prodala, ostalo pa porabila za sosede, ko jima bodo prišli kaj pomagat. Vse jima je uspelo tako, kot sta načrtovala. Vendar so sosedje ugotovili, da so jedli konjsko meso. Za tiste čase to nikakor ni bila specialiteta. Bili so zelo jezni, zato so se norčevali iz njiju in ju preganjali. Ta prigoda ni šla nikoli v pozabo.

**Bod pozdravljen Drevenik, ko si jel kujnski cik!**



Tokrat šiba božja ni izostala ... Formile so se pogreznile za vedno.

naslov ljudske pripovedi	književne osebe	književni prostor	kaj nam pove, nas nauči
<b>O bočkem zmaju</b>		votlina v gori Boč	Gora Boč je prerok slabega vremena še danes, ko ima Boč kapo, se bo vreme poslabšalo.
<b>Formile</b>	Formilčani, bog v podobi berača		Kdor ne spoštuje krščanske vere, je po predhodnih neuspešnih opozorilih kaznovan.
<b>O jami Balunjači</b>		jama Balunjača in Špelkina votlina pod vrhom Boča	V jami vedno najdemo zavetje.
<b>O toplem potoku</b>		Studenice	Otrokova žrtvovanje je poplačano z nagrado, vila ima čarobno moč.
	Zaklajnšek, Uga, sosedge	Drevenik	Razkritje prepovedanega ravnanja, kazen.

Kaj je pravljica?	Je najstarejša in razlaga naravne, nebesne in zemeljske prikazni, nastanek sveta, elementarne nesreče, v njej nastopajo dobra in slaba <u>bajna</u> bitja.
Kaj je pripovedka?	Je šaljiva kratka zgodba, v njej so z vso resnostjo pripovedovani nemogoči pripetljaji prebivalcev določenega kraja (Lemberžani, Ribenčani).
Kaj je bajka ali mit?	Izhaja iz besede <u>praviti</u> , je daljša pripoved, v kateri se dogajajo neverjetne, samo v domišljiji mogoče stvari in v kateri navadno zmaga dobro.
Kaj je legenda?	Je krajša poučna živalska zgodba.
Kaj je basen?	Po navadi je izmišljena zgodba iz krščanskega življenja, govori o kaznovanju in spreobrnitvi.
Kaj je smešnica?	Izhaja iz besede <u>povedati</u> . Je krajša, poučna, preprosta in resnična pripoved, vsebina pa večkrat temačna, pogosto z nesrečnim koncem.

To moramo (po)znati ...

# LITERARNOVEDNI POJMI, RAZLAGA BESED

---

umetna ali ljudska

ljudsko izročilo

etnolog

zbiratelj

ljudski ustvarjalec

pripovedovalec

brezbožnost

vrtača

ne duha ne sluha

šiba božja

furež

prerok

kožuhanje



Dobro je vedeti ...

# KAKO NAPREJ?



PONOTRANJITI SLIŠANO

pouk književnosti

medpredmetna povezava

projektno delo, dnevi dejavnosti  
(gostje)

neformalne oblike druženja s starši

ID-folklor, dramski in gledališki  
krožek

akcijski načrt

kulturno-literarni sprehod

dramatizacije, lutkovna predstava,  
ilustracije zgodb ...

priročnik ljudskih pripovedi za otroke

razširitev pripovedi v pravljice (Topli  
potok)

časovna kapsula – zbirka gradiv

Bočka uganka (knjiga)

**Pripovedi imajo umetniško moč ...**

# IZHODIŠČA

---



*učitelj kot bralni vzor*

*družinski literarni kanon*

*različni viri: stari predmeti, pokrajinske značilnosti,*

*knjige, fotografije, zbiratelji, etnologi, ljudski ustvarjalci ...*

**Kaj bi bilo, če ...**

# DELAVNICE S STARŠI



Na Boč po moč ...



Na (po)moč!





Na Boču živim, za vodo skrbim,  
moj rep je močan,  
z njim vabim vrelčke na plan!



**KULTURNO – LITERARNI POHOD**

# ZUNANJI SODELAVCI



# KUJNSKI FUREŽ



# V JAMI BALUNJAČI

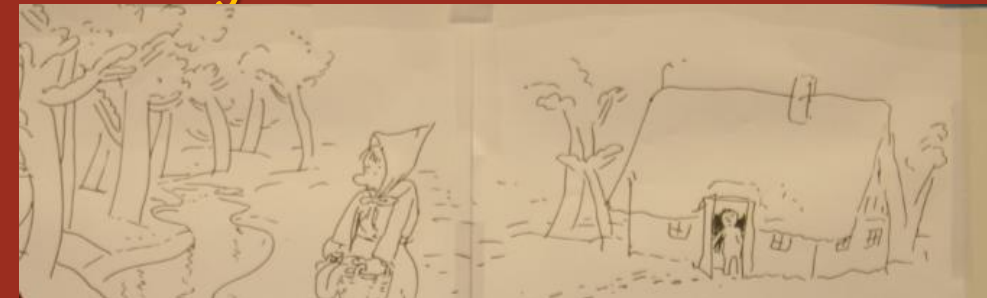




FORMILE



## USTVARJALCI PRIPOVEDI TOPLI POTOK Z ZVONKOM ČOHOM





Vodi nas vrh, častiti župan. Glavni postal, ker edini je znač najbolj široko usta odpreti.  
 Naj nam župan naš še dolgo živi, Lemberg naj dolgo ponosno cveti!  
 V dolin'ci naši lepi je lušno živeti!  
 MOŠKI: V glavi imamo veliko soli, slavni naš trg nam zveščajo vsi!  
 VSI: V dolin'ci naši lepi je hitro živeti!



# LEMBERŽANI

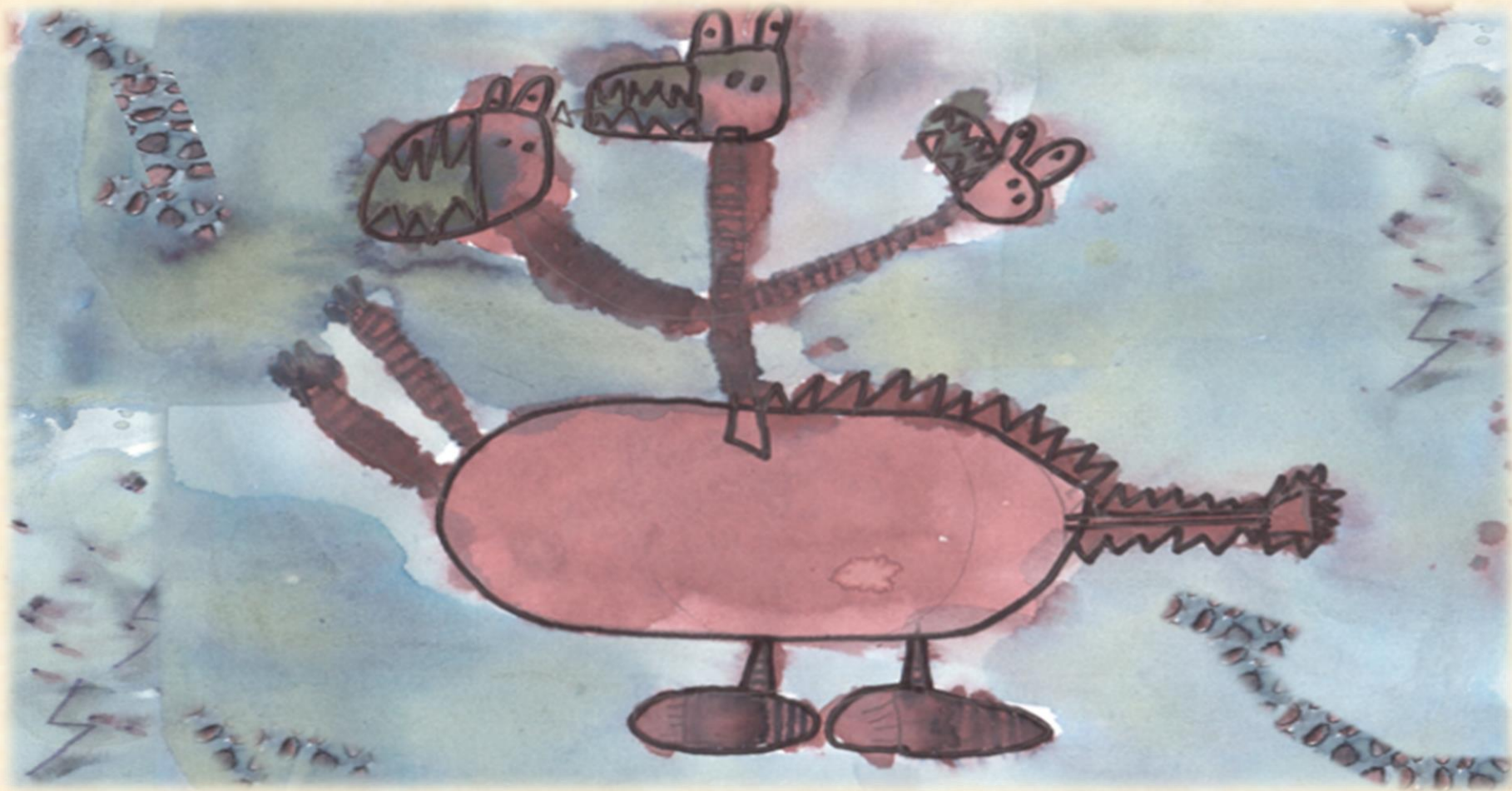


# ČASOVNA KAPSULA

---



Bočka uganka



Gradimo trden most, kakor kamen, skala, kost!